

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Felicitări de anul nou.

De câți-va ani încoace felicitările de anul nou au luat caracterul evenimentelor, cari bine trebuiesc remarcate.

Escelenția Sa, P. S. D. Archiepiscop și metropolit al nostru Miron Romanul, mai ales la anul nou și la deschiderea sinodului archidieceșan își descopere vederile, temerile, îngrijirile sale despre dezvoltarea lucrurilor din statul nostru, și în special despre situațiunea bisericeii noastre.

De ani de zile nu am mai auzit accentuându-se din rostul Escelenției Sale spiritul de separatism în biserică, care a început a se manifesta în timpul din urmă în unele părți ale archidieceșei noastre, separatism, care în amenințările sale trece până la anarhie.

Vom mai reveni asupra acestor triste aparițiuni în viața noastră bisericească.

La locul acesta spunem cetitorilor nostri, că în ziua de anul nou, asessorii consistoriali, profesorii seminațiali și o numărătoasă inteligență din straturile societății noastre s'a prezentat după esirea din biserică la Escelenția Sa, spre a-i aduce obicinuitele felicitări.

Fiind Precuvioșia Sa Domnul archimandrit și vicariu archiepiscopesc Dr. Ilarion Pușcariu de prezent emis în Brașov în o misiune scolară, cuvintele de felicitare le-a rostit domnul asesor consistorial Zacharie Boiu.

Publicăm în șir chronologic cuvântarea Părintelui asesor consistorial Zacharie Boiu și răspunsul Escelenției Sale I. P. S. D. archiepiscop și metropolit Miron Romanul:

Cuvântarea domnului asesor consistorial Zacharie Boiu:

Escelenția Voastră! Înalt preasfânt Domnule Archiepiscop și Metropolit!

Urmând bunelor obiceiuri părintești Consistoriul archidieceșan împreună cu corpul profesoral seminarial și alți stimabili domni și frați, cari li s'au asociat, se prezintă astăzi înaintea Escelenției

Văstre, spre a Vă aduce respectuoșele urări de anul-nou.

Escelenția Voastră! Ce va aduce anul viitoriu în special patriei noastre și cu deosebire bisericeii noastre strămoșești și credincioșului ei popor mult cercat, nu putem prevedea și nu putem ști; căci după cuvântul Mântuitorului nu este dat oamenilor, a ști anii și timpurile, cari tatăl le-a așezat într-o sa stăpânire. Esperițele ultimelor decenii însăși chiar ale anului espirot nu ne permit a privi fără serioasă îngrijire în viitoriu; dar încrederea cea viuă în Dumnezeu și solidaritatea cea firmă între înțelepții nostri archipăstori și clerul și poporul credincios ne însușă speranța, că după zile întunecoșe și chiar furtunoșe vor veni și zile mai senine, mai blânde, mai priincioșe.

Rugăm dar pe Dumnezeu și astăzi, la începerea unui an nou, să țină scumpa viață a Escelenției Voastre la mulți ani fericită până la adânci bătrânețe, și să Vă întărească cu putere de sus, ca, precum până acum, așa și în viitoriu și până în fine să stați în fruntea bisericeii cu energia aceea bărbătească, cu înțelepciunea aceea practică și cu demnitatea aceea archipăstorală, ce ați dezvoltat întru apărarea turmei cuvântătoare, care Vi s'a încredințat.

Provedința divină, care V'a dat în mână carma bisericeii, să Vă ajute, a conduce naia cea sfântă a lui Christos prin toate adversitățile timpului și a o scoate întregă și nevătămată la limanul dorit!

Să trăiți, Escelenția Voastră, întru mulți fericți ani!

Răspunsul Escelenției Sale I. P. S. D. archiepiscop și metropolit Miron Romanul:

Stimați Domni și frați!

Vă mulțumesc din inimă pentru bunele simțiminte, cari mi le manifestați și astăzi la încheierea unui an solar și la începerea altuia nou, cari simțiminte — Vă mărturisesc sincer — mi sunt foarte prețioșe, pentru-că ele întăresc tot mai mult legăturile intime, cari în interesul mai înalt al bisericeii trebuie să existe între archiereu și între

clerul și poporul concredut archipăstoriei lui.

Este simțită necesitatea de a se întări aceste legături mai ales acum, când după experiențele din timpul din urmă s'au ivit în unele părți ale archidieceșei noastre simptome îngrijitoare, cari amenință solidaritatea credincioșilor nostri și tăria lor în credință, ba aici-colea se ivesc chiar ca unele porniri anarhice, nutrite de unii din clasele mai inteligente, cari voiesc cu orice preț să aducă la triumf vederile și dorințele și pôte și alte interese ale lor, fie chiar cu rumperea legăturilor bisericești, în cari au trăit și au murit bunii și străbunii lor.

Sunt aceste aparițiuni triste, cari dovedesc, că sub influințe străine încep a degenera instituțiunile statutului nostru organic, de cari urzitorii lui au legat alăteia frumoșe speranțe și cu cari în anii primi ai vieții noastre constituționale bisericești ne puteam cu tot dreptul mândri față cu alte biserici din patrie.

Spre delăturarea răului acestuia, ori unde s'ar ivi el, avem să conlucrăm toți, cari ne adăpostim în sinul sănței noastre bisericeii, cu deosebire au a lucra organele centrale ale archidieceșei noastre, și acesta lucrare trebuie să fie cu atât mai solidară, cu cât nu e nici o îndoială că ori unde se ivesc unele mișcări de felul acesta, deodată cu ele se ivesc și apostolii lui Antichrist, cari sunt dușmani neadormiți și neîmpăcați ai ortodocșiei noastre.

Anul din urmă economic a fost unul din cei mai neroditori, putem dice, el a fost și este foarte deprimătoriu pentru țerani nostri, și a avut urmări grele și pentru celelalte clase ale populațiunii; etă dar o ispită nouă pentru poporul nostru, și etă o ocaziune bună pentru dușmanii bisericeii noastre, ca să desminte pre popor și să-l îndemne la rătăcire, spre a scăpa de micile sarcini, ce i se impun pentru susținerea bisericeii și a școlii, precum și a organismului superior bisericesc.

Să sperăm însă, că fiind toți cei chemați ai nostri cu priveghere și cu grije pentru popor, ne va succede și în anul nou, în care am intrat, a susține, respective a restabili și a întări pacea și armonia internă în viața noastră bisericească, și a promova interesarea generală pentru progresarea credincioșilor nostri în cultură și moralitate, la ce Vă rog în prima linie să conlucrați și frațiile Voastre, postindu-vă în acest scop depline puteri trupesci și sufletesci și binecuvântarea lui Dumnezeu.

Beratele bulgare. Am anunțat deja consolidarea bisericeii ortodoxe bulgare în Turcia prin dobândirea nouelor trei episcopii. Lui „Neue Freie Presse” i se depeșază din Constantinopol, că cei trei episcopi designați și hirotoniți, Grigorie, Cosma și Gherasim, și-au ocupat posturile înalte în Monastir, Dibre și Strumnița. Vestea lansată de dușmanii bisericeii răsăritene, că Sârbii și Grecii ar fi demonstrat împotriva nomenclurii episcopii bulgari, se desminte. Episcopii au fost primiți din partea credincioșilor cu ovațiuni.

Congres de naționalități? Foile maghiare aduc știrea, că în săptămâna aceasta, s'au întrunit în Budapesta la o consfătuire intimă următorii bărbați, aparținători diferitelor naționalități: Slovaci Mudrony, Dr. Vanovics (?), Dr. Stefanovici, Sârbul Emil Gavrilă și dl Iuliu Coroianu. Ca această întrunire s'au luat mai multe hotărâri cu privire la nouă acțiuni comune.

Fiume a devenit din nou obiect de multă discuție. Ultimile sciri ce le-am dat în foia noastră au fost referitoare la demisia naționalistului podesta (primar) Mayländer și la disolvarea reprezentanței. De atunci s'au făcut nouă alegeri și reușind tot liberalii în majoritate, aceștia din nou au ales pe Mayländer de podesta. Mayländer însă, vedând intenția guvernului maghiar, de a guverna Fiume (noul guvernor e un conte Szapary) prin legi excepționale, a denegat jurământul. Guvernul a disolvat deci din nou reprezentanța și au dat guvernului drept de liberă dispunere. În întregă Fiume se manifestă un dispreț adânc față de guvernul maghiar.

FOIȚA.

Confesionalism „enciclopedic”.

Intre greșelile, ce se strecură cu și fără intențiune în „Enciclopedia Română”, este și faptul că se spun neadevăruri istorice. Reproducem aci de-a întregul un pasagiu din „Sidoxia”, broșură scrisă de dl Mateiu Voileanu, apărută de curând de sub tipar, în care se tractează un specimen de intervertire a adevărului istoric. Etată acel pasagiu:

Ca să putem avea destulă tărie în suportarea greutăților de azi, trebuie să vedem care a fost trecutul nostru.

Deschidem o pagină tristă din istoria bisericeii noastre.

Până după anul 1850 triste sunt toate paginile istoriei bisericești, și dacă spre înțelegerea mai bună a stadiilor cu taxele si-doxiale deschidem unele dintre paginile cele mai triste, o facem spre a arăta, că atunci am fost mai tari în credință, când am fost mai greu apăsați, când am fost mai persecutați, și că atunci am adus mai mari jertfe, când dușmanii bisericeii noastre cu mai mare înverșunare lucrau la sugrumarea bisericeii noastre.

După datele istorice cunoscute până acum persecuțiunea bisericeii ortodoxe ro-

mâne o a început în jumătatea seclului al XIII biserica apusenă.

Indată după introducerea reformatiunii și în țera noastră, și biserica reformată a început a lucra pentru nimicirea bisericeii ortodoxe române, și cu ea pentru nimicirea noastră ca români.

Preoții nostri dau deciună alături cu poporul nostru, care e în țera numai tolerat pentru binele public al patriei.

Biserica noastră prin lege e decretată de sectă, care și ea e numai tolerată.

Metropolii nostri sunt puși sub tutela episcopilor calvini, prin jurământ sunt obligați să învețe dogme străine de biserica noastră să introducă funcțiuni liturgice calvine, și dacă ei apărau ortodoxia, trebuiau să mōră moște mucenicăscă.

Metropolitul Sava Brancovici e băgat în închisoare pentru apărarea ortodoxiei, e bătut publice în piața Blașului, ca cel din urmă făcătoriu de rele.

Biserica a conservat memoria acestui martir al legii creștine ortodoxe.

A fost rezervat curentului papistaș al timpului nostru, ca omeni din Blaș, a cărui piață a fost scădată de sângele metropolitului român martir, să vină și să se profaneze memoria sântă a acestui archiereu martir, făurind păcate fidele din viața privată a metropoli-

tului spre a justifica cruzimea unguirilor calvini.

Românilor uniți le-a fost rezervat rolul trist să caute motive justificătoare pentru asuprirea bisericeii ortodoxe române în trista epocă a principilor ardeleni; în general românilor uniți li s'a fost rezervat să denatureze istoria, și să caute a presenta în lumină falsă toate persecuțiunile îndreptate contra bisericeii ortodoxe române dela noi.

După-ce Transilvania a ajuns sub domnia casei de Habsburg, s'a frânt puterea bisericeii reformată, și a început a se ridica cea a bisericeii papistașe.

Aici se produce o nouă eră de persecuțiuni asupra bisericeii noastre.

Metropolii nostrii și perd tăria caracterului, și se pun în fruntea mișcărilor îndreptate contra bisericeii ortodoxe.

La 22 Iannariu 1689 se face în metropolia din București sântirea nou alesului metropolit al eparchiei ortodoxe române din Ardeal.

Metropolitul Atanasie depune jurământul sârbătoresc în fața altariului.

Jurământul acesta sârbătoresc susține toate orânduile bisericeii ortodoxe satorite în cele 7 sinode ecumenice și condamnă toate învățăturile introduse în biserica lui Christos cu abatere dela canoanele celor 7 sinode ecu-

menice, cu un cuvânt noul metropolit prin jurământ promite în fața altariului, că va rămânea credincios ortodoxiei.

La acest act sârbătoresc e de față și patriarhul Ierusalimului Dositeiu, care dă o pastorală noului metropolit.

În pastorală aceasta la punctul 2 cetim următoarele:

„Trebuie Archieria Ta să propoveduesci cuvântul lui Dumnezeu la Sârbi și la Ruși pe limba slovenescă, atât Duminecile cât și alte sârbători, ță la Români pe limba românească atât în biserici, cât și la îngropăciuni, și mai pe scurt în totă vremea și în tot locul, când va trebui, precum îți e putința să propoveduesci cuvântul lui Dumnezeu”.

Sub punctul 6 dăm de următoarea învățătură.

„Trebuie Archieria Ta sânta Evanghelie la liturgie să pui să se cetască seu slovenesce, românesce, precum s'au tipărit în zilele dreptcredincioșului și luminatului Domn Ioan Constantin Basarab Voevod a totă Ungrovlachia”.

Pe timpul acela în ritualele bisericeii noastre erau introduse multe lucruri eterodoxe.

Era introdus prin principii calvini catechismul eterodox al lui Rákoczy, care era tradus și unguresce, erau introduse la în-

Revizuirea învățământului secundar.

(Nou atac în contra școlilor confesionale.)

Am luat și noi în diferite rânduri notiță despre activitatea așă numitului consiliu pedagogic regnicolar din Budapesta, dezvoltată pe tărîmul învățământului secundar.

Acest consiliu formează garda ministrului de culte și este compus din pedagogii fruntași maghiari. Chemarea, ce le-a dato ministrul, este, de a supune unei revizuii severe și conștientă legile de instrucție publică în școlile medii. Aceste sunt: articolul de lege XXX din 1883, cel mult combătut de toate naționalitățile nemaghiare din patrie și art. de lege XXX din 1890.

Cetăm, că acest sfat pedagogic s'a încheiat lucrările și în curând își va da publicității schimbările propuse ministrului spre aprobare. Noi însă, fără a aștepta publicarea proiectului asternut, judecând numai după cele ce au resuflat până acum în presă, ne putem face judecata, putem se vorbim despre categoria schimbărilor contemplate.

E fapt constat, un lucru cel vedem în fiecare zi, că legile existente de instrucție secundară nu sunt satisfăcătoare pentru cetățenii Ungariei.

Noi, naționalitățile nemaghiare, le-am combătut din două motive: înainte de toate fiindcă ele tind la maghiarisarea completă a instrucției, și în linia a doua, fiindcă nu țin cont de preceptele pedagogiei înaintate.

Maghiarii au și ei două motive de a nu fi mulțumiți cu aceste legi. Ei opinează, că ele nu maghiarisează cu destulă isbândă și pe de altă parte nu stau la nivelul legilor de instrucție din țări mai civilizate. Germania, deosebi, mult imitată de Maghiari, des luată de model, le servește și acum de îndemn.

Aceste două motive, grandomania și dorul fără hotar de a duce stănta cauză a maghiarisării înainte cu pași mai accelerați a servit și ministrului de îndemn la noua acțiune în această materie. Aceste două motive au fost și stălele conducătoare ale membrilor din statul pedagogic. Nu nemulțămirea generală ale majorității terii formate de naționalități, nu necesitățile simțite la fel de toți cetățenii, nici dorințe sincere de progres nu, nici o concepție mai ideală, ci vanitatea și joshica lor revnă de a făuri mijloace înăsprițe pentru scopul maghiarisării, — sunt sorgintea din care au emanat nouă schimbări în instrucție puse în prospect.

Defectuositatea planului de instrucție prescrie de legile amintite culminează din punct de vedere pedagogic în ipertrofia elevilor.

Limbile clasice se propun în măsură mare însă fără sistem practic. Mai mult pietatea față de aceste limbi și insuficiența pentru trecutul lor, decât folosul practic formează baza studiului limbilor clasice cu marele sau aparat gramatical. Legea din 1890, care a făcut unele concesii ușurătoare față

de limba elină, mărește numai confuzia planului de învățământ. Etă aici o chestie de care numita comisie pedagogică nu s'a interesat mai de-aprope.

Religiunea, obiectul tractat atât de mașter la gimnasia și reale, studiul ajuns astăzi cenușotca planului de învățământ, n'a fost învrednicit de atenția comisiei revizuitoare.

Științele naturale, cari atât de mult așteptă să li se acorde un loc mai puțin secundar în instrucție nici n'au fost luate în discuție. Dintre științe a format obiect de desbatere numai matematica, a cărei simplificare în propunere se dorește de toți. Eliminarea metodelor științifice — argumentativ în predarea matematicii și a fizicii și-l socotesc comisia de un merit de frunte.

Însă nu, meritul de frunte, ascușul intențiilor sale, rezultatul principal al cercetărilor comisiei este altul. La sp. Beöthy, președintele comisiei din chestiune, în cuvintele următoare: „Vom delătura tot ce face să stagneze învățământul și ne vom nisui să asigurăm un rezultat cât se poate de mare prin disciplinele naționale“.

Aceste sunt? Ne-o spune acelaș domn: istoria patriei și studiul limbii și literaturii magiare.

Această enunțare ajunge, ca să fim în curat cu totă noima reformelor ce se au în vedere.

Cele două legi, cari normau învățământul secundar până acum, vor fi abrogate, sau pôte modificate în acest sens. În locul lor se va croi o nouă lege puse pe base mai „naționale“. Dacă se vor reduce orele din studiul limbilor clasice, dacă se vor introduce înlesniri în studiul științelor reale, — e pentru-ca să se facă mai mult loc disciplinelor naționale.... S'ar puté altfel? Astăzi lozinca tuturor pedagogilor moderni este, ca învățământul să fie pus pe base naționale. Germania, Franța și până și mica Românie își cresc generațiile în direcție curat națională. S'ar puté ca Maghiarii să rămână îndărăt?

Oh, dar ei sunt — marinimosi ca tot deuna. Ei nu se mulțămesc a se cresce pe sine, ci ne octroiază și nouă educația lor „națională“... Și asta este ce ne supără și indignază.

Nouăle mișcări ale înțeleptilor maghiari însemnă un nou pericol pentru noi și pentru viitorul școlilor noastre confesionale, căci nefastele reforme se refer și la școlile noastre medii. Se pregătesce un nou atentat la existența națională a acestor școle. Sub masca modernizării și a înlesnirii învățământului vor să-și furizeze în sanctuarul nostru național disciplinele lor, se ne silăscă a ne face idolatrii acestor discipline.

Stăm deci în fața unei nouă volnicii. Să fim atenți și admoniați de timpuriu. Să fim pregătiți de a respinge acest nou și înscuit asalt în contra drepturilor noastre de limbă. Planurile în contra noastră în ascuns se țes — nime să nu se scuse însă că nu iau fost descoperite la timp.

mormentări norme și ritualele din biserica calvină, și nu avem siguranță, dacă nu s'au încercat și alte alterări în ritualele și disciplina bisericească.

Fapt e, ca traducerea Ochtoichului și a Mineiilor pe limba română atunci încă nu era terminată, și că aceste de către biserica încă nu erau acceptate între cărțile canonice.

Ce era mai natural decât, ca să fie folosite cărțile acceptate, și ce era mai natural în acel curent al eterodoxiei, ca patriarhul să recomande noului metropolit folosirea textelor vechi slavone până la canonicizarea traducerilor românești.

Patriarhul, care a poruncit, ca cuvântarea în biserică să fie numai românească, ca Evangeliile în biserică să se cetască românește, de bună seamă n'a avut interese de slavizarea sau grecizarea românilor, când în lipsa de traduceri autorizate românești, recomandă texte slavone sau grecești, ca autoritate de către biserică.

Și totuși ce vedem.

Metropolitul apostat, care după câte-va luni a trecut preste jurământul său și a făcut pentru sine apostasia dela biserica-mamă, este canonizat între sfinți, prezentat ca omul providențial pentru Români și pentru speciilele interese.

Când asemenea lucruri se fac în scrieri apologetice, chemate a arăta folosele eventuale ale unor, omul se mai împacă cu denaturarea istoriei.

Ne dore însă când vedem, că istoria e plesnită în față în scrieri chemate a cuprinde numai purul adevăr, chemate a elimina chiar și umbra de tendențe de a provoca susceptibilități confesionale.

De acea mult ne-am mirat, când am cetit în Enciclopedia română, în fasciculul al patrulea la pagina 302, unde e vorba despre acest Atanasie, următoarele: „Tot atunci (adeacă la chirotonirea lui Atanasie de episcop) patriarhul Ierusalimului Dositeu, care petrecea în București, i-a dat o instrucție, în care i poruncește, ca la cultul dumnezeesc să folosească anumite cărți bisericești numai în limba slovenă ori grecească, și nici decum românească“.

Va să dică numai atâta? Dacă era ca lumea română, care cetesce Enciclopedia română, să știe despre instrucția patriarhului Dositeu, atunci din cele 22 puncte ale ei numai de cele cuprinse în punctul al 5 trebuia să știe?

Aceasta e chemarea Enciclopediei române? O asemenea profanare a adevărului istoric o pôte face domnul Dr. Aug. Bunea, dacă

Din România.

Anul nou în România s'a inaugurat în mod creștinesc în conformitate cu obiceiurile și inclinațiunile poporului român.

În privința acesta cetim următoarele în diarele din capitală:

În ziua de 1 Ianuarie, M. Sa Regele a asistat la serviciul divin, ce s'a oficiat la Metropole.

Au mai asistat la sărbare toți ministrii, președinții Camerei și ai Senatului și înalți demnitari ai statului.

O companie de infanterie, cu drapel și musică a făcut onorurile militare.

După oficiul divin, M. Sa regele a mers în apartamentele I. P. S. Sale metropolitului primat, unde primi felicitările înaltului cler și ale tuturor persoanelor prezente.

Seara avé loc la palatul regal obiceiul bal al Curței, la care au fost invitate 1.500 de persoane.

România trece prin o crasă ministerială. A demisionat ministrul de justiție Djuvara, și locul lui până acum încă nu s'a ocupat.

Este de regretat, că diarele guvernamentale din România nu întrețin schimbul usitat cu diarele dela noi. În lipsa lor suntem avisați numai la diarele opoziționale, cari tractează lucrurile exclusiv din punct de vedere de partid, și ne fac imposibilă o orientare adevărată asupra lucrurilor, cari se petrec în regatul vecin.

Din combinațiunile făcute pe baza celor relatate de „Epoca“ și „Drapelul“ guvernul este în negocieri cu fracțiunea dlui Aureliu.

Dacă nu se va ajunge la o înțelegere, atunci va urma o schimbare radicală în ministeriu.

Parlamentul României a luat vacanțe din 12 Decembrie până după serbările Botezului. În timpul acesta deputații se reîntorc la ale sale, și pot veni în contact cu alegătorii lor.

În alte state este obiceiul, că deputații dacă se prezintă în mijlocul alegătorilor, dau socotăla peste cele înțelepte în parlament, și cer votul alegătorilor spre a continua activitatea în sensul vederilor lor, ca vederile alegătorilor să afle expresiune în viața parlamentară.

În România obiceiul acesta nu se practică.

Diariul „Drapelul“ în numărul din 31 Decembrie 1897, la locul prim se ocupă cu tema acesta, și atinge cestiunea, încât deputații pot reprezenta eventual alte vederi și nu cele ale alegătorilor.

Mai multe cestiuni atinge acel articol; și sfârșește cu întrebarea, că nu va fi ore timpul, ca și alegătorii să aibă un cuvânt spre a delătura criza permanentă din partidul liberal.

voesce în colonelul „Unirei“, sau în alt diariu merit a servi nu adevărului, ci specialelor interese papiste, nu o pôte face însă în Enciclopedia română, fără a provo a amărăciune în toți aceia, cari mai țin la sântenia adevărului istoric, și cari nu aderă la axioma iesuitică, că scopul sântesce mijlocele.

După nefasta de Unăție s'a pornit o nouă persecuție asupra românilor ortodoksi.

Ani 83 ei au rămas fără arhieriei, fără mângăere sufletescă, fără păstori sufletesci, persecutați acum de către frații lor români.

Bisericele ortodoxe române erau încuiate cu anii, și credincioșii totuși n'au intrat în bisericele unite.

Legea unită era pretutindenea proclamată, ca „legea împăratului“, preoții erau persecutați, și mulți au suferit mai greu martiriu, ca pe timpul gónelor sub principii calvini, puterea lumescă îndrepta tunuri asupra bisericilor ortodoxe, dacă credincioșii nu voiau să treacă la papistașism.

Persecuțiunea dela 1762 sub episcopul Aron a luat asemenea dimensiuni, încât a trebuit să întrevină chiar catolica împărătesă Maria Theresia pentru domoarea ei.

Bietul călugăr Sofronie și bietul Popa Tunsul, cari sunt puși ca cauză a agitațiunilor,

Noutăți.

Din cauza sântei sârbători Botezul Domnului, numărul proximal al foiei noastre va apăre numai Joi în 8 Ianuarie a. c. st. v.

Insciuțare. Primim următoarele: Primind după eșirea Nrului ultim din a. tr. al „Foi Pedagogice“ hotărîrea On. comisii administrative a „Tipografiei archidieceșane“ cu privire la sistarea din parte-i a apariției pe mai departe a numitei foi: Nu am avut ocazie a avisa și noi pe On nostri cetitori despre acesta și despre intențiunile noastre cu privire la edarea ei și pe viitor.

Ne luăm deci voia a aduce la cunoștință On. public, că pe anul 1898 vom continua a scote „Folia Pedagogică“ pe risicul propriu, tot în condițiunile anului trecut. Și până la apariția Nrului 1 din anul al II-lea, care din cauza indicată și a aranjamentului nou, ce a trebuit să se facă va întârzi cu câteva zile. rugăm pe cei ce ar voi să aibă această foie a adresa abonamentele (3 fl. v. a. pe an, 1 fl. 50 cr. pe 1/2 de an) la administrațiunea „Tipografiei archidieceșane“ din Sibiu (Nagy-Szeben). *Dr. D. P. Barcian, D. Comșa, Dr. Petru Șpan, Dr. Stroia.*

Români decorați în armata comună. Monitorul oficial al armatei comune publică, că Maj. Sa Monarchul a conferit drept distincție pentru deosebitele lor prestațiuni cu prilejul inundărilor din a. 1897, sublocotenentului Ermil Cosmuța (de orig. din Sibiu) din batalionul de pioniri nr. 12. *crucea pentru merite militare*; sublocotenentului Maximilian Bulla din bat. pion. nr. 12 *crucea de aur pentru merite*; sergent-majorului Bichur Draghiciu și sergentului Vas. Boier, tot dela pioniri, *crucea de argint cu corone pentru merite.*

Avis și mulțamită. Subscrisul am onore a aduce la cunoștința celor interesați, că cu ziua de 24 Dec. n. 1897, ma'm retras cu totul dela postul de președinte al „Asociațiunii pentru sprijinirea învățăcelilor și școlărilor rom. din Brașov“. Totodată mulțămesc pe calea ecăta tuturor, cari au binevoit a mă sprijini în promovarea scopurilor societății numite Brașov, 3 Ian. 1898. *N. Petra Petrescu.*

Afacerea Dreifus—Esterhazy. Deși prim ministrul și ministrul de resbel au declarat la cameră și în senatul francez, că sunt convinși despre justa osîndire a lui Dreyfus, și judele de instrucție *Raquay* a propus achitarea lui Esterhazy, — totuși generalul *Saussier* a ordonat judecarea prin tribunalul militar a procesului tradării de patrie intentat lui Esterhazy de soția, fratele lui Dreyfus și de senatorul Sch. Kestner

nilor, ni revocă în memorie fabula cu lupul și mielul.

Altcum noi în fața teoriei Domnului Dr. Augustin Bunea punem un document public.

În Biografia acestui episcop făcută de Dr. Augustin Bunea în fasciculul prim al Enciclopediei române pag. 2 aflăm următorul pasagiu:

„Persecuțiunea popularului episcop din partea celor dela putere și agitațiunile călugărului Sofronie și a preotului Ioan Molnar, numit și Tunsul, au îndemnat pre mulți ca chiar sub A. se părăsescă Unirea cu biserica Romei, și să se dușmănescă românii uniți și neuniți între sine atât de mult, încât a trebuit să intervină puterea armată (sub generalul Bacoș) ca să facă pace“.

Fată cu această părere a domnului Dr. Aug. Bunea, dată ca adevăr istoric în Enciclopedia română, noi avem date istorice, că toamai persecuțiunile uniților erau cauza crâncenelor suferințe, la cari erau supuși românii ortodoksi.

Ca ilustrațiune a cauzelor, din cari se dușmăneau între sine românii, noi punem sub ochii cetitorilor un decret în părătesc.

În decretul dto 7 Septembrie 1768 Nr. 87 către contele Brünner cetim următoarele:

pentru a satisface agitației publice, prin debateră formală a procesului.

Pertractarea procesului s'a început în 10 l. c. n. Tribunalul s'a constituit în același local, de unde a fost osîndit Dreyfus. Pertractarea a fost în parte mare secretă, — așa au cerut interesele patriei. Din motive de drept soția și fratele lui Dreyfus au fost eschiși dela pertractare. Martorii au fost 26 la număr. Intre aceștia era colonelul Picquard, sen. Scheurer-Kestner, o prietină a lui Esterhazy și mai mulți ofițeri. Din actul de acuză reiese, că Dreytus e considerat vinovat și se propune achitarea lui Esterhazy Arma cea mai puternică a acuzatorilor e scrisoarea lui Esterhazy asemănătoare cu cea de pe bordereau, apoi viața neregulată a maiorului și scrisorile acestuia, cuprindând în sulțe la adresa armatei franceze, care înse s'au constatat a fi plastografiate.

Partea meritorică a procesului s'a pertractat după ușile încuiate și s'a terminat în 11 l. c. n. s'era la 8 ore cu completa achitare a lui Esterhazy, și încă în așa formă, că martorul prim al dușmanilor lui Esterhazy, generalul Picquard probabil însuși va ajunge pe banca acuzărilor.

Sentața au fost citită în prezența publicului. Membrii judecătorei au strîns pe rînd mîna lui Esterhazy, ba însuși generalul president l-a condus afară de braț între aclamările mulțimei.

Esterhazy a jurat rîsbunare împotriva lui Mathieu Dreyfus și Picquard. — Foile străine, îndeosebi cele engleze și germane, spun, că prin procesul secret în contra lui Esterhazy de loc nu s'a constatat dacă acesta s'eu Dreyfus e vinovat; procesul a fost o simplă comedie, spre a feri Franța de primejdia, căreia o-ar espune revisuirea procesului. Romanțierul Zola a declarat, că nu se va astîmpără până când nu se va face revisia procesului.

Legenda lui Ianuarie. Ianuarie, luna darurilor de anul nou, începutul unui an care ne va aduce negreșit, ca și toți cei cari au trecut înaintea lui bucurii și supărări, dar pe care speranța n'îl prezintă cît se pôte de vesel. Sunt trei săptămîni de când zilele au încetat d'a se mai micșora; acum crește încet.

Ianuarie este un nou venit în marea familie a lunilor; el și Februarie n'au existat în totdeauna, căci cei dintîiu Romani aveau anul numai de zece luni: începeau cu Martie și se sfîrșea cu Decembre.

Se spune că regele Numa Pompiliu a făcut anul de douăsprezece luni, audăugând pe Ianuarie și Februarie în urma celor zece luni care compuneau pe atunci calendarul roman. Ianuarie era a unsprezecea lună; Februarie a douăsprezecea.

Numa a dat celei dintîiu din cele două luni pe care lea introdus în calendriul roman numele Ianuarius, în onorea regelui Ianus.

Sîrbările lui Ianus, Ianualele, se celebrău la 1 Ianuarie cu jocuri și tot fel de petreceri publice. „In ziua aceea ômeni îmbrăcați cu hainele cele mai frumoșe se duceau la Capi-

tol, consului mergînd la fruntea lor să aducă jertfe lui Ioe. Se oferea lui Ianus zmochine, hurmale, miere și prăjituri, care se cheamă januale. Prăjiturile acelea erau făcute cu făină nouă, cu sare nouă, cu tîmăie și cu vin. Tot în onôrea lui Ianus se celebrău sîrbările Agonale în Ianuarie în Aprilie și în Maiu. Vorba agonală venită din greceasca *agon*, însemnează o luptă pentru superioritatea exercițiilor spiritului și corpului. (C. p. t.)

Pentru preoții și învățătorii noștri. Deore-ce restanțele cu abonamentul ziarului nostru pe anul 1897 se urcă la suma de aproape 10,000 fl. autoritatea bisericească a luat măsuri excepționale pentru încasare. Aducem această la cunoștința preoților și învățătorilor noștri spre evitarea de alte neplăceri.

Bibliografic.

— În editura Librăriei N. I. Ciureu Brașov, a apărut *Halima s'eu 1001 de nopți* Istoriei arabicesci, tîlmăcite de vestitul scriitor poporal Ión Barac, fost învățător și translator magistratual în Brașov (1772—1848). Ediție nouă; reproducere după originalul din 1836, întocmită în 4 volume mari, împodobite cu 70 ilustrațiuni din cele mai frumoșe — Prețul unui volum 80 cr. Tote volumele procurate împreună costă numai 3 fl. Această ediție din minunatele povestiri cunoscute sub numirea de „1001 de nopți“ este cea mai la înțeles scrisă și mai frumoasă în limba română — Ilustrațiunile sunt artistic lucrate. — Tipariul ceteș și pe hîrtie bună.

— *Logodna contelui Stuart.* Povestire din viața Românilor bihoreni, de Lucreția Rudow-Suciu. A apărut în Oradea-Mare în editura „Foi literare“, de unde s'a reproduc. Prețul volumului, ce se estinde pe 148 pag. tip, este 50 cr.

— In aceeaș editură a apărut „Povestea despre Prințul Ahmed al Kâmel“ tradusa de Dr. T. Prețul 30 cr.

Societatea geografică română a pus sub tipar „*Marele Dicționar Geografic al României*“, alcătuit și prelucrat după cele 32 dicționare parțiale de județe.

El va forma cinci volume de câte 100 côle fie-care volum, în formatul Documentelor Hurmuzaki, tipărit pe trei colône. Primul volum va aparé în cursul lunii Februarie 1898, ér celelalte volume succesiv din șese în șese luni, astfel ca până la 1 Februarie 1900 totă lucrarea s'eu terminată.

Prețul acestor cinci volume s'a fixat pentru cei-ce vor subscrie acum la 100 lei, plătitibili în patru rînduri, din 3 în 3 luni, cu începerea dela 15 Februarie 1898. Prețul dicționarului pentru cei neabonați va fi de 150 lei.

Doritorii de a subsemna sunt rugați a se adresa la secretarul general al Societății Geografice Române, strada Rotari, Nr. I.

Unație, care a avut inimă nu pentru bieții ronâni asupriți, ci pentru cauza Unației, deorece persecuțiunile nu au fost calea cea bună pentru cucerirea șismaticilor.

Și cu tote acestea poporul român a rămas tare în ortodoxia sa, provedința divină a veghiat asupra românilor ortodoxi, și când a fost mai crîncenă persecuțiunea, atunci a fost mai tare alipirea cătră biserică și instituțiunile ei.

A urmat domnia lui Iosif al II și bisericăi noastre i s'a dat arhieru cu reședința aici în Ardel.

Și cu această începem a tracta sôrtea sidoxiei după cum ea s'a desvoltat în decursul timpului.

Bischof durch ein Decretum in meinem Namen nachdrucksamst einzubinden sein, dass er gegen das Nichtunirte Volk durchgehenst aller Mässigung sich gebrauchen und so auch seine unterhabende Geistlichkeit zu einem gleichlichen Benehmen und zur anstandigen Sanftmuth die vorzüglich zur wahren Bekehrung den Weg zu bahnen hat, sorgfältigst anmachen, nicht wieder gegen seine eigene Unterthanen von gewaltsamen Verfahren künftighin unter schwerster Verantwortung ganz unfügbar sich enthalten soll.

Cronica săptămânii.

Diarele noastre. — Presăra Anului nou în Sibiiu. — O revistă în spe.

Deschidem această rubrică pentru o variație în gruparea colosalului material, cu care trebuie se operăm. Gruparea de șablon a materialului, rubricile stereotipe adoptate dela gazetele streine sunt un defect principal al gazetelor noastre de dincoace, o pricină, că nu sunt cetite cudestulinteres. Fără a ajunge la prea marea libertate, la confusia în aranjamentul foilor din tîră, adoptăm pentru viitor principiul, de a fi mai puțin legați de anumite rubrici și de grupări unilaterale. Facem începutul acum. Și fiind-că fôia noastră nu apare zilnic și nu încap tote cele de dis în cei trei numeri, dăm aici o cronică săptămînală în care vom resume lucrurile mai de căpetenie de peste săptămîna.

Pornim dela cei de o meserie cu noi, dela confrății nostri din diferite unghiiuri ale țerei. Sunt diarele noastre cotidiene.

Anul nou, ca și tote celelalte prasnice de peste an, ofer diarelor noastre privilegiul de a spune ceva deosebit, a vorbi dela inimă: câte o frîntură de program, câte o idee de pace s'eu de rîsboiu, câte un oftat dureros după un timp dulceag, înălțător, ce — numai este. Melodiile cîntate în anul acesta pe cîrda anului nou nu sunt tocmai atât de disonante ca în anul trecut. Iți pare că s'au mai potolit nescie ferbințeli lăuntrice, pe cînd focul din afară acelaș a rămas, năprasnic și amenințător. Ar fi acesta o destul de bună prognosă pentru anul viitor, dacă acest comun sentiment de pace internă și bună-voire n'ar fi conturbat prin apunerea filomelei din Bănat.

E într'adevăr trist. Pe cînd tote celelalte diare se pronunță pentru pace în corpul național, pentru stringerea rîndurilor, pe cînd tote se întrarmeză și își iau avînt pășind cu curagiu în arena luptei anului ce vine, — un confrate își ia rămas bun, dar — cum ăce în cuvîntul seu de adio, — nu cuvoce duiôsă, ciciuindatinata veselie a inim'ei conștie de curățenia faptelor sale. Ne place eroismul cu care se retrag pentru un timp scurt ômenii păcii și într'adevăr nu le putem nici noi esclama ceva mai potrivit ca: „Au murit regele. — regele s'eu trăiască“. La revedere!

Dintre cele scrise din incidentul Anului-nou se pot remarca cu plăcere următoarele cuvinte trimise „Tribunei“.

„Și noi am fost câte odată nedrepti, în focul luptei, unii față de alții. S'eu căutăm deci cel puțin de aci înainte, ca armele odată frînte se nu mai fie refăcute și folosite. S'eu tindem toți, ca bunînțelegere și armonia s'eu prindă tîrîm sănătos în mijlocul nostru și se consolideze rîndurile noastre“ etc.

Bună vorbă!

În presăra Anului-nou a fost la Sibiiu și o petrecere. Caracterul ei nu se pôte defini mai de-aprôpe. A fost o petrecere, știți așa, nici publică nici secretă. Invitări nu sau publicat — ei, și cînd se fac invitări verbale, special ad personam, totdeuna se nase susceptibilități, nemulțămiri... Cine au aranjato? La acesta ér numai aproximativ se pôte responde: Nici tinerii nici bătrîni. Cine au luat parte? Dintre tineri numai trei paremise, apoi mai mulți ofițeri și doi voluntari. Dômnelle și domnișorele însă au fost mai bine reprezentate. Din cele ce ni s'au spus despre această petrecere am dobîndit impresiunea, că vechia armonie între tineri și bătrîni nu esistă și că această petrecere a fost un pas înainte pe calea spiritului de castă... O învățătură: Cine voiesce pe viitor se jôce „în familie“ se nu voiască a da jocului caracter public și se nu ne întorcem de unde am pornit, la nefastul separatism social, ce nu este o potrivită însușire a ômenilor cu vederi largi și cu cunoștințe enciclopedice.

O frumôsă veste de Anul-nou ne trimite dl Pop Reteganul și părintele Ioan Băciu cari împreună vor eda începînd cu 1 Ianuarie, o „*Revistă Ilustrată*“. Revista această va aparé în broșuri lunare de câte 2½ côle tipar, costînd 6 fl. la an. Administrația revistei e la Șoimus, u. p. Nagy Sajó. Cunos-cînd pe dl Pop Reteganul din activitatea sa publicistică pe terenul folklorului avem cuvînt de a lega bune speranțe de revista cea anunțat chiar acum în zilele acetateât de critice pentru revistele române, cînd tote cască gura pupă abonenți. „Familia“ susținea mai dăunați, că cu greu se vor găsi bărbați (femei cu atât mai puțin) cari între împregiurările aceste s'eu apuce de redactarea unei nôue reviste. Etă dl Reteganu o încercă. Ii dorim succes!

LITERATURĂ.

O gramatică română pentru Italiani.

În editura lui Ulrico Hoepli din Milano au esit o mulțime de cărți, unele fôrte bune, altele fôrte rele. Intre acestea din urmă se numără și: „Gramatica della lingua rumena coll'aggiunta d'un vocabolario delle voci più usuali di Romeo Lovera. 1892“.

Deși autorul se numesce „gia profesore al R. Liceo rumeno di Braila“, scie, atât de puțin românesc încât nu ne prea putem închipui ce fel de profesor a fost în Brăila.

S'eu trecem deocamdată peste paginile introductive și abstrăgînd dela metoda greită și învechită pe care o urmăresce, s'eu numărăm numai greșelile de limbă pe cari le aflăm în exercițiile gramaticale, pe cari dl Lovera le dă elevilor s'eu drept model de limbă românească:

Pag. 15: Nè este sete.

tatal = il padre

pag. 16: sôră = sorella.

gingaș = gentile și ca pildă: Cine are scaunul gingaș?

pag. 19: paia = la paglia

Calul tatalui este fôrte gingaș.

pag. 20: paia vecinului

„Pe cine ai vedut?“ Rîspuns: „Pe frate“ o (= sau) „fratele“ Tatălui = al radre.

pag. 22: „Tatal acestui templar est bolnav“.

„Care cal are morarul?“

„Ea a dat acestei teme e bani etc.“

pag. 23: mîu = il mio,

„25: „A mîncat Alexandru para?“ Rîspuns: „Nu o a mîncat, n'are fôme“. Ar fi trebuit s'eu zică: „Nu a mîncat-o“. Asemenea: „Am vedut pe mama“ și „Am vedut-o“ în loc de „Mama o am vedut și „O am vedut“.

„profesôrea“ = la professoressa.

pag. 26: „astă bună țăranea“.

„27: „Acest om bolnav are frig“ (ital. „ha freddo“)

pag. 28: Pentru amică mea cea bună“ pune în paranteză și „bună mea amica“.

pag. 29: livada = il prato

batut = battuto

„Cine a dat bani femeii celei sârace?“

„Cui aparține această umbrelă urită?“

„Ier am vizitat brutareasa etc.“

pag. 30: obvine de 3-ori „teu“ odată „seu“, pe cînd la pag. 24 a dat ca paradignă a pronumelui posesiv: „mîu, tîu, s'eu“.

pag. 30: sanatos = sano.

S'ar cere prea mult chiar dela un critic de a ceti mai departe o asemenea carte. S'eu mă ierte deci cetitorii cînd am trecut 85 de fete necetite și am deschis cartea de abia pe la sfîrșit iarăși, crezînd că voi afla mai puține greșeli. Dar m'am înșelat. Exercițiile devenind mai grele, greșelile încă s'au înmulțit. S'eu mi fie iertat a mai cita numai câte-va din ele:

pag. 119: Doresc, că ministrul s'eu inviteze pe Jón la masă“.

pag. 120: scadea, moiat.

pag. 124: „El ar fi tîns mînă, dacă n'ar fi avut rușine“.

„Ai dis că articolul românesc e după substantivului.“

pag. 125: „Aceste trupe au combătut până la ultimă estremitate“.

pag. 131: „Nu glumi acumă trebuie s'eu dovedezi că ai drept“.

pag. 142: Omul pôte aprôpe tot cea ce voiesce“.

„Omul nase (pôte prin Italia, la noi ômenii se nase), suferă și móre“.

pag. 144: a pătîmi cui-va = prender partito per uno

„a fi sila“ = non poter supportare.

pag. 145: „a depărta cine-va de ceva“ = allontanare qualcuno da qualche cosa.

(Va urma).

*) Documente. pentru limbă și Istorie de Dr. Ilarion Pușcariu, Tom I. pag 249.

Tertio. Ist die Anzeige vorgekommen, dass der unirte Bischof auf seiner Herrschaft Balazsfalva die Schismatici Unterthanen gewaltsam zum vertreiben sich angemasset, mit dem Angeben, dass er einige der nichtunirten unter seinen Unterthanen nich gedulden wolle. Ungeachtet nur von Seite des Gubernii diser Unfug allschon abgestellt werden, so wird doch auch von Seiten der Kanzlei dem unirten

Ad. Nr. 567/1897.

[244] 3-3

Publicare de licitare.

Edificarea bisericii, din parochia gr.-ort. Borgo Suseni, ppresbiteratul Bistriței, se va da în întreprindere pe calea licitațiunei publice minuende în 7/19 Ianuaru 1898, la 2 ore d. a. în școala confesională de acolo.

Prețul de strigare, conform preliminarului de spese este: 11,000 fl.

Întreprindătorii, cari vor voi a licita au să depună vadiu de 10% după prețul strigării.

Vadiul minusoferentului, cu care se va încheia contractul, va rămâne ca cautiune până după colaudarea edificării.

Planul, preliminarul de spese, și condițiunile de licitare, se pot vedé în vremea la epitropia parochială din Borgo Suseni.

Oficiul ppresb. al tractului gr.-ort. a Bistriței, în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Borgo-Bistrița, la 7/19 Decembrie 1897.

Simion Monda,
protopop.

Pavel Beșu,
adm. par. inter.

Nr. 326/1897.

[245] 3-3

CONCURS

Pentru întregirea parochiei de clasa a III. Feldiôra secuésă se publică prin această concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit anual de 491 floreni. v. a.

Informațiuni mai detaiate despre starea acestei parochii se pot lua la comitetul parochial și la oficiul protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa acest post, au a-și așterne suplicile de concurs instruite conform normelor în vigôre subsemnatului oficiu protopresbiteral până la terminul susindicat

Feldiôra-secuésă, 21 Octobrie 1897.

Oficiul protopresbiteral al tractului Turdei în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Teodor Ciortea,
adm. ppresb.

Din**„Biblioteca noastră“,**

sub direcția dlui E. Hodoș. au apărut:

- Nr. 1 *Realități și visări*, de S. S. Secula;
Nr. 2 *Iancu de Huniad*, de Ios. Bălan;
Nr. 3-4 *Versuri și Proză*, de G. Coșbuc;
Nr. 5 *Fabule alese*, de Gr. M. Alexandrescu;
Nr. 6 *Dela sat*, piesă popor. în dialect bănățean de N. Mocovișteanu;
Nr. 7 *Intocmai*, de Zotti Hodoș.

1 număr 14 cr.

Se află de vëndare în

Librăria Tipografiei archidieceșane
Sibiiu.

A eșit de sub tipar și se pôte procura din

Librăria Tipografiei archidieceșane

CALENDARIU

pe anul comun dela Christos

1898.

Anul al patrușeci și șeptelea.

Pe lângă partea calendaristică cuprinde: șematismul amplificat al archidieceșei ortodoxe transilvane, precum și un mic șematism privitor la diecesele aparținătoare metropoliei ortodoxe române din Ungaria și Transilvania; o indicare lunară a agendelor protopresbiterale și parochiale; o indigitare pentru trebuințele clericilor absoluți și a învățătorilor confesionali; însemnarea târgurilor după alfabet, luni și zile; anunțuri, și în fine catalogul cărților din librărie.

Partea literară conține: „Pascile“ și „Lăna pe uliță“, poesii de G. Coșbuc, Alexandru Roman, material pentru biografia și activitatea lui de Ilie din Urseni, și „Bunica Marie“ de Ilarie Chendi.

Prețul unui exemplar broșat 30 cr., 10 sêu mai multe exemplare și în genere vëndătorilor broșat 25 cr.

Librăria Tipografiei archidieceșane, Sibiiu.

Ne-au sosit acuma:

Tabele de părete pentru cetit, românesci fl. 2.40

„ „ „ „ „ unguresci „ 2.40

„ „ „ „ „ românesci „ 2.40

de I. Tuducescu „ 3.60

„ „ istoria naturală (16 bucăți colorate: regnul animal, vegetat și mineral) „ 7.20

Tabele de măsuri metrice cu espicare „ —.80

Librăria Tipografiei archidieceșane, Sibiiu.

„SEBEȘANA“,

Institut de credit și de economii, societate pe acții în Sas-Sebeș.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „Sebeșana“, societate pe acții se învită prin această coform §-lui 18 al statutelor societății la a

X-a adunare generală ordinară,

ce se va ținea în Sas-Sebeș la 20 Februaru a. c. n. la 2 ore p. m. în locul institutului.

Obiectele:

1. Raportul anual al Direcțiunei.
2. Raportul despre încheierea compturilor și raportul comitetului de supraveghiere.
3. Satorirea bilanțului și hotărâri asupra distribuirei și solvirei câștigului curat.
4. Fixarea marcelor de presentă pe anul curent.
5. Alegerea a trei membri în direcțiune pe un period de șese ani.
6. Alegerea comitetului de supraveghiere pe un period de trei ani.
7. Eventuale propuneri făcute conform §-lui 28 lit. g. din statute.

Domnii acționari, cari în sensul §§. 20 și 21 din statutele societății voiesc a participa la adunare în persônă sau prin plenipotenți sunt rugați a-și depune acțiile și eventualele dovezi de plenipotență cel mult până în 19 Februaru a. c. n. la cassa institutului în Sas-Sebeș.

Sas-Sebeș, în 10 Ianuaru 1898.

[1] 1-1

Direcțiunea institutului.

FALIMENT MARE!

New-York și Londra n'au cruțat nici continentul european și o mare fabrică de argintării s'a simțit îndemnată a desface proviziunea sa întrégă numai pe lângă o mică remunerațiune a puterilor de lucru. Cu executarea acestui mandat sunt eu împuternicit. Expedez deci ori și cui obiectele următoare pe lângă simpla rebonificare de fl. 6.60 și anume:

- 6 bucăți **cuțite forte fine** cu tăiș englez veritabil.
- 6 bucăți **furculițe de argint-patent american** dintr'o bucată.
- 6 bucăți **linguri de argint-patent american.**
- 12 bucăți **lingurițe de argint-patent american.**
- 1 bucată **lingură pentru supă** de arg nt-patent american.
- 1 bucată **lingură pentru lapte** de argint-patent american.
- 2 bucăți **păhare pentru ouă** de argint-patent american.
- 6 bucăți **tave Victoria englezesci.**
- 2 bucăți **felinare admirabile de masă**
- 1 bucată **sitiță** pentru ceaiu.
- 1 bucată **presărătoare** pentru zahar pisat fină.

44 bucăți laolaltă numai fl. 6.60

Tôte aceste 44 obiecte au costat mai nainte fl. 40 și se pot căpeta acum pentru prețul minimal de fl. 6.60. Argintul-patent american este un metal cu totul alb, care își păstrează colôrea 25 de ani pe garanță. Ca dovada cea mai bună, că inseratul acesta nu e

nici o înșelăciune

mă oblig prin această publice, a retrimite banii tuturoră căroră nu le convine marfa fără nici o piedecă și nimenea n'ar trebui să lase a trece această ocasiune favorabilă, fără a-și procura această **garnitură splendidă**, care se potrivește mai ales ca

present escelent de nuntă și occasional

cum și pentru ori-ce gospodărie mai bună.

Se află numai la

A. HIRSCHBERG,

agentura centrală a fabricelor unite de argint-patent american
Viena, II. Rembrandstrasse 19/II. — Telephon Nr. 7114.

Trimiterea în provincie pe lângă ramburs sau anticiparea sumei

Praful necesar de curățit 10 cr.

Veritabil numai cu marca de alături înregistrată (metal de sênătate)

Estras din scrisorile de recunoștință.

Primit expedițiunea și sunt forte mulțumită, mă mai rog pentru o garnitură pomposă a fl. 6.60. Cluș.

Esclența baronessă Bánffy.

Primit comanda, sunt forte mulțumit, rog să-mi mai trimiteti una.

Bozovici, Ungaria.

Alex. Keresztes, proto-pretor.

Cu prima trimitere sunt deplin mulțumit, mă rog încă pentru o garnitură.

Ioan Majarosy, canonic.